

A Fővárosi Ítéltábla a Bihari Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Bihari Krisztina ügyvéd által képviselt I - II. rendű felpereseknek, az Imre Ügyvédi Iroda; ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd által képviselt I - II. rendű alperesek ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2017. szeptember 13. napján meghozott, 9.G.40.337/2016/14. számú ítélete ellen, a felperesek részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig azzal hagyja helyben, hogy a felperesek által az államnak külön felhívásra egyetemlegesen fizetendő kereseti illetéket 461.200 (négy százhatvanegyezer-kétszáz) forintra leszállítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. és a II. rendű alperesnek személyenként 43.180 (negyvenháromezer-száznyolcvan) - 43.180 (negyvenháromezer-száznyolcvan) forint másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra szintén egyetemlegesen 615.000 (hatszázötvenezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperesek mint adósok és zálogkötelezettek 2007. szeptember 11-én jelzálogjoggal biztosított, svájci frank alapú kölcsönszerződést kötöttek az I. és a II. rendű alperesekkel mint hitelezőkel és zálogjogosultakkal. A szerződés I.1. pontja szerint a kölcsön összege 9.880.000 forint, II.1. pontja szerint ügyleti kamata évi 5,2 %, a teljes hiteldíj mutató évi 8,29 %, a THM számítása során figyelembe nem vett költség a közjegyzői díj és a szerződésmódosítás költsége. A II.2. pont értelmében az adósok évi 2,04 % kezelési költség fizetésére is kötelesek. A szerződés III.2. pontja rögzíti, hogy a törlesztőrészek összege havonta 379 svájci franknak megfelelő forintösszeg, a törlesztőrészek száma 120, esedékességük minden hónap 4. napja. A szerződés II.3. pontja lehetőséget ad az alpereseknek a hiteldíj felperesek számára hátrányos, egyoldalú módosítására. A szerződés V.4. pontja tartalmazza, hogy a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata, a törlesztőrészek forintban fizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. A felperesek tudomásul veszik, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik. A felperesek kockázatteltérő nyilatkozatot is aláírtak, amely szerint tudomással bírnak arról, hogy a forint/deviza árfolyam napról napra változik, az esedékesség napján fizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható, ha a forint árfolyama gyengül, akkor a törlesztőrészek forintban fizetendő ellenértéke akár jelentős arányban is emelkedhet. A nyilatkozat tartalmazza azt is, hogy a felperesek az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét

megértették, a felmerülő kockázatot viselik. Az alperesek 2015. december 22-én azonnali hatállyal felmondták a kölcsönszerződést.

- [2] A felperesek a keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a kölcsönszerződés I.1., II.2., II.3., III.2./B. és V.4. pontjai érvénytelenek. Kérték, hogy a bíróság a határozathozatalig nyilvánítsa hatályossá a szerződést, és állapítsa meg, hogy a fennálló tartozásuk összege 7.686.940 forint. Kérték továbbá, hogy a bíróság havonta 1.000 forintra mérsékelje a kezelési költséget. Hivatkoztak arra, hogy a kölcsönszerződés I.1. pontjából nem állapítható meg a kölcsön összege, ezért a feltétel a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján semmis. Kifejtették, hogy a szerződés II. pontjából nem állapítható meg, hogy a THM miből tevődik össze, mennyi a kölcsönért fizetendő ellenszolgáltatás értéke, és nem tűnik ki a THM számításánál figyelembe nem vett költségek összege. Ezért ez a feltétel a Hpt. 213. § (1) bekezdés b) pontja értelmében semmis. Érvelésük szerint a szerződés II.3. pontjába foglalt, az alpereseket a hiteldíj egyoldalú módosítására feljogosító feltétel a Hpt. 213. § (1) bekezdés d) pontja alapján minősül semmisnek. Az volt az álláspontjuk, hogy a szerződés II.2. és III.2./B. pontjában kikötött kezelési költség devizában történő megállapítása tisztességtelen. Rámutattak, hogy az alperesek adminisztrációs költségei forintban merülnek fel, ezért indokolatlan azok devizára váltása. Okfejtésük szerint a kölcsönszerződés nem tartalmaz kockázatfeltáró nyilatkozatot, ezért tisztességtelen a szerződés V.4. pontjába foglalt, az árfolyamváltozás kockázatát a felperesekre hárító feltétel is. Hivatkoztak továbbá arra, hogy érvénytelen a szerződés felmondása is, mert abból nem derül ki a felmondáskor esedékes hátralék összege.
- [3] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperesek perköltségben marasztalására irányult. Védekezésükben kifejtették, hogy a kölcsönszerződés I.1. pontja megfelel a Kúria 6/2013. Polgári jogegységi határozatában megfogalmazott követelményeknek. Előadták, hogy a THM számítása során figyelembe vett árfolyamot a 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 törvény) korrigálta, a DH1 törvény 4. § (1) bekezdése értelmében pedig érvénytelen a hiteldíj egyoldalú módosítására lehetőséget adó feltétel. Érvelésük szerint a DH1 törvény és a 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) egyedi perben nem vitatható módon orvosolták a felperesnél jelentkezett vagyoni hátrányokat. Az volt az álláspontjuk, hogy az ügyleti kamat nem foglalhatja magában a kölcsön nyújtásához kapcsolódó valamennyi tevékenység ellenértékét, a kezelési költség pedig az adminisztrációs költségek fedezését célzó hiteldíj elem. Kiemelték, hogy a felperesek az általuk aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatból tudomást szerezhettek az árfolyamkockázatról. Okfejtésük szerint a kockázatfeltáró nyilatkozat megfelel a jogszabályi előírásoknak.
- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. és a II. rendű alperesnek külön-külön 86.360 forint perköltséget, továbbá egyetemlegesen térítsenek meg az államnak külön felhívásra 504.700 forint illetéket. Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperesek és az alperesek között a Ptk. 523. § (1) bekezdésében körülírt kölcsönszerződés jött létre, amely a Ptk. 685. § e) pontja alapján fogyasztói szerződésnek minősül. Álláspontja szerint a kölcsönszerződés I.1. pontjának érvénytelensége azért nem állapítható meg a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontja alapján, mert egyértelműen meghatározza a kölcsön forintösszegét, a kölcsön devizában kifejezett egyenértéke pedig a szerződés rendelkezései alapján pontosan kiszámítható. Ezáltal a feltétel megfelel az 1/2016. Polgári jogegységi határozatban megfogalmazott követelményeknek. Utalt arra, hogy a DH1 törvény 3. § (2) bekezdése megállapította az átváltáskor alkalmazandó árfolyamot. Kifejtette, hogy a szerződés tartalmazza a THM mértékét és a THM számítása során figyelembe nem vett költségeket. Rámutatott, hogy a DH1 törvényben semmissé nyilvánított árfolyamrész alkalmazása folytán tisztességtelenül felszámított összeget az alperesek a DH2 törvény rendelkezései szerint elszámolták a felperesek javára. Rámutatott arra is, hogy a DH1 és DH2 törvények orvosolták a hiteldíj

egyszemélyes módosítására lehetőséget adó feltétel érvénytelenségéből eredő hátrányokat is. Okfejtése szerint az alperesek a szerződés V.4. pontjában és a kockázatfeltáró nyilatkozatban a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban foglaltaknak megfelelő tájékoztatást adtak az árfolyamváltozás kockázatáról. Hangsúlyozta, hogy az alperesektől kapott tájékoztatásból a felperesek tudomást szereztek az árfolyamkockázat fennállásáról és a törlesztőrészletekre gyakorolt hatásairól, abból a felperesek nem feltételezhették alappal, hogy a kockázat nem valós, vagy csak korlátozott mértékben terheli őket. A felmondás érvénytelenségének megállapítására azért nem látott lehetőséget, mert a felmondás tartalmazza a felperesek tartozásának összegét. A felperesek által megjelölt tanúk kihallgatását azért mellőzte, mert a felperesek elkészen terjesztették elő a bizonyítási indítványukat.

- [5] Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Módosított fellebbezésükben (6.Pf.20.968/2019/4. számú előkészítő irat) elsődlegesen azt kérték, hogy a másodfokú bíróság részben változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét, állapítsa meg a kölcsönszerződés V.4. pontjába foglalt szerződési feltétel, valamint a kölcsönszerződés felmondásának érvénytelenségét, továbbá kötelezze az alpereseket első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Másodlagos kérelmük arra irányult, hogy a másodfokú bíróság helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, és utasítsa az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Hivatkoztak arra, hogy a kölcsönszerződés felmondása a jogszabály megkerülésére irányult. Kifejtették, hogy a kölcsönszerződés V.1. a) pontjában meghatározott szerződési feltétel hátrányos helyzetbe hozta őket azzal, hogy bármely szerződésszegés esetén lehetővé tette az azonnali hatályú felmondást az alperesek számára, míg a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja csak súlyos szerződésszegés esetén ad lehetőséget az azonnali hatályú felmondásra. Ezért a kölcsönszerződés V.1. a) pontjába foglalt feltétel tisztességtelen, és nem adhat alapot a szerződés felmondására. Előadták, hogy az Európai Unió Bíróságának (EUB) C-537/12. és C-116/13. számú egyesített ügyekben hozott ítélete értelmében a fogyasztói szerződés felmondása csak lényeges kötelezettség nem teljesítéséhez és súlyos szerződésszegéshez kapcsolódhat, a felmondásban meg kell jelölni a felmondás pontos okát és a tartozás összegét, lehetőséget kell adni a fogyasztónak arra, hogy ellenőrizze a felmondás megalapozottságát, továbbá a felmondást felszólításnak kell megelőznie, hogy a fogyasztó elháríthassa a felmondás hátrányos következményeit. Az volt az álláspontjuk, hogy a perbeli kölcsönszerződés alperes általi felmondása nem felelt meg ezeknek a követelményeknek, mert azt nem előzte meg felszólítás, abból nem lehetett megállapítani a felmondás pontos okát, és nem tartalmazta a tartozás összegét. Kiemelték, hogy az alperes a felmondás hiányosságait nem pótolhatja a perben tett nyilatkozattal. Ebben a körben hivatkoztak a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.419/2018/8-II. és a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú ítéletére. Fenntartották azt az álláspontjukat, hogy sem a kölcsönszerződés V.4. pontjába, sem a külön íven átadott kockázatfeltáró nyilatkozatba foglalt, az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatás nem volt megfelelő, mert abból nem láthatták előre, hogy az árfolyamváltozás milyen hatással lehet a fizetési kötelezettségükre. Hangsúlyozták, hogy az EUB C-51/17. számú ítélete szerint az árfolyamváltozás kockázatára vonatkozó tájékoztatásnak a konkrét tartalom tekintetében is érthetőnek kell lennie, a tájékoztatást a szerződéskötés előtt kellő időben kell megadni a fogyasztónak, a tájékoztatásnak ki kell terjednie a tagállami fizetőeszköz súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének lehetőségére, a fogyasztó fizetési kötelezettségére gyakorolt hatására, és arra, hogy az árfolyamváltozás kockázata miatt gazdaságilag nehezen elviselhetővé válhat a szerződés teljesítése. Kiemelték, hogy a tagállami bíróságok kötelesek alkalmazni az EUB döntéseit, továbbá hivatalból kötelesek védeni a fogyasztók érdekeit, és észlelni a tisztességtelen szerződési feltételeket.

- [6] Az alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását indítványozták. Érvelésük szerint a felperesek

megfelelő tájékoztatást kaptak az árfolyamváltozás kockázatáról. Rámutattak, hogy a kölcsönszerződés felmondását tartalmazó okirat rögzíti a felmondás indokát. Előadták, hogy a felpereseknek a DH2 törvény szerinti elszámolás után is jelentős lejárt tartozása állt fenn, amelyet többszöri felszólítás ellenére sem egyenlítették ki. Kifejtették, hogy a kölcsönszerződést tartalmazó közjegyzői okirat látható el végrehajtási záradékkal, nem pedig a felmondás. Álláspontjuk szerint a felmondás érvényességéhez nem szükséges, hogy tartalmazza az aktuális tartozás összegét. Hivatkoztak arra, hogy a felperesek a másodfokú eljárásban sem változtathatják meg a keresetüket, és nem terjeszthetnek elő ismét a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmet. Utaltak arra, hogy a felperesek ilyen tartalmú keresetváltoztatását az elsőfokú bíróság elutasította.

- [7] A felperesek a fellebbezésükben kizárólag az elsőfokú ítélet kölcsönszerződés V.4. pontja és a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmeket elutasító rendelkezéseit támadták. Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései fellebbezés hiányában a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedtek, ezért a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit bírálta felül.
- [8] A felperesek fellebbezése alaptalan.
- [9] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely szükségessé tette volna az elsőfokú tárgyalás megismétlését, és ennek érdekében a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [10] A perbeli jogvita érdemben elbírálható volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, a bizonyítás kiegészítése céljából sem találta indokoltnak.
- [11] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a tényállásból levont jogi következtetésével, érdemi döntésével az ítéltábla teljesen egyetértett, a döntés ítéletben kifejtett indokait pedig részben osztotta az alábbiak szerint:
- [12] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperesek mint adósok és az alperesek mint hitelezők között a Ptk. 523. § (1) bekezdésében körülírt, deviza alapú kölcsönszerződés jött létre, amely a Ptk. 685. § e) pontja alapján fogyasztói szerződésnek minősül.
- [13] A felperesek a kölcsönszerződés V.4. pontjába foglalt, az árfolyamváltozás kockázatát a felperesekre hárító szerződési feltétel érvénytelenségét a feltétel tisztességtelenségére alapították.
- [14] A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.
- [15] A Ptk. 209/A. § (2) bekezdése kimondja, hogy fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis.
- [16] A Kúria a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontjában úgy foglalt állást, hogy a deviza alapú

fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (a továbbiakban: fogyasztó) számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen.

- [17] A perbeli kölcsönszerződés megkötésének időpontjában hatályos, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. § (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.
- [18] A Hpt. 203. § (7) bekezdés a) pontja kimondja, hogy a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.
- [19] A Hpt. az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatással szemben nem fogalmaz meg ennél magasabb követelményt. Azt, hogy az árfolyamváltozás kockázatáról adott tájékoztatásnak milyen követelményeknek kell megfelelnie ahhoz, hogy a tájékoztatás megfelelő legyen, és ne minősüljön tisztességtelennek az árfolyamváltozás kockázatát az adósra hárító szerződési feltétel, részben az EUB dolgozta ki a C-51/17. számú ítéletében, részben pedig a Kúria a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban. A tájékoztatás akkor tekinthető megfelelőnek, ha felhívja az adós figyelmét az árfolyamváltozás kockázatára, tartalmazza, hogy e kockázat a forint/deviza árfolyam változásának lehetőségében rejlik, kitér a forint devizához viszonyított, akár jelentős leértékelődésének lehetőségére, valamint abból megismerhető a kockázat adós kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatása. A tájékoztatás nem keltheti az átlagosan tájékozott fogyasztó számára azt a látszatot, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli.
- [20] Az alperesek a kölcsönszerződés V.4. pontjában és külön íven szövegezett kockázatfeltáró nyilatkozatban is adtak tájékoztatást a felpereseknek az árfolyamváltozás kockázatáról. Ez a tájékoztatás kifejezetten felhívta a felperesek figyelmét az árfolyamváltozás, valamint az abból eredő esetleges veszteség kockázatára. A tájékoztatás kitért arra, hogy ez a kockázat a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan merül fel. Tartalmazza, hogy a forint/deviza árfolyam napról napra változik, ezért az esedékesség napján fizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható; ha a forint árfolyama gyengül, akkor a törlesztőrészletek forintban fizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Az alperesektől kapott tájékoztatás alapján a felperesek tudomást szerezhettek az árfolyamváltozás kockázatának fennállásáról, megismerhették, hogy e kockázat miből ered, és felismerhették, hogy a kockázat milyen hatást gyakorol a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeikre - ha a forint árfolyama gyengül, akkor akár jelentős mértékben is megnövekedhet a törlesztőrészletek forintban kifejezett összege. A tájékoztatás alapján a felperesek nem gondolhatták alappal, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, vagy az őket csak korlátozottan terheli. Mindezek miatt a tájékoztatás megfelel a Hpt.

203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában, az EUB C-51/17. számú ítéletében és a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatában megfogalmazott követelményeknek, ezért nem állapítható meg a kölcsönszerződés V.4. pontjába foglalt, az árfolyamváltozás kockázatát a felperesekre hárító szerződési feltétel tisztességtelensége.

- [21] A felperesek a felmondást tartalmazó közokirat érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmüket már a keresetlevélben is előterjesztették, ezért a keresetváltoztatás lehetőségének korlátozása és a felperesek keresetváltoztatásának korábbi, elsőfokú eljárásban történt elutasítása nem volt akadálya e kereseti kérelem érdemi elbírálásának.
- [22] A felmondás érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmüket a felperesek arra alapították, hogy a kölcsönszerződés V.1. a) pontja tisztességtelen, ezért nem alapozhatja meg a szerződés felmondását, és az alperesek a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján sem voltak jogosultak a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondására.
- [23] A Kúria egy másik perben hozott, Gfv.VII.30.071/2019/9. számú ítéletében tisztességtelennek minősítette a jelen perrel érintett kölcsönszerződés V.1. a) pontjával azonos tartalmú szerződési feltételt, mert az a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaktól eltérően nem csak az adós súlyos szerződésszegése, hanem bármely, akár csekély súlyú szerződésszegés esetén is lehetővé tette a szerződés azonnali hatályú felmondását a hitelező számára. Az ítéletábra egyetért azzal az állásponttal, hogy az a szerződési feltétel, amely a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontjától eltérően a felperesek bármely - akár csekély súlyú - szerződésszegése esetén lehetőséget ad az alpereseknek a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondására, a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a felperesek hátrányára állapítja meg a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit. Erre figyelemmel a perbeli kölcsönszerződés V.1. a) pontjába foglalt szerződési feltétel a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, ebből az okból a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis, ezért nem szolgálhat alapul a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondására.
- [24] A Kúria azonban a Gfv.VII.30.071/2019/9. számú ítéletében rámutatott arra is, hogy az alpereseket az azonnali hatályú felmondásra lehetőséget adó szerződési feltétel érvénytelensége esetén is megilleti az azonnali hatályú felmondás joga a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján.
- [25] A Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja értelmében a hitelező azonnali hatállyal felmondhatja a kölcsönt, ha az adós súlyos szerződésszegést követett el.
- [26] A Kúria kifejtette, hogy a Ptk. 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján a hitelező akkor élhet jogszerűen az azonnali hatályú felmondás jogával, ha az adós szerződésszegése súlyosnak minősül, mert jelentős összegű lejárt tartozása áll fenn, és megfelelő határidő tűzésével felszólította adóst a lejárt hátralék kiegyenlítésére, és ilyen módon lehetőséget adott az adósnak az azonnali hatályú felmondás elhárítására.
- [27] A DH2 törvény alapján készített, 2015. április 21-én kelt és felülvizsgálnak minősülő elszámolás szerint a tisztességtelenül felszámított összegek elszámolása után a felpereseknek 17.897,21 svájci frank, a kölcsönszerződés forintosítása után, 2015. március 22-én 4.580.097 forint lejárt tartozása állt fenn. Az alperesek 2015. augusztus 12-én 7.736.055 forint, 2012. október 13-án pedig 9.003.891 forint hátralékos tartozás megfizetésére szólították fel a felpereseket. Azt maguk a felperesek sem állították, hogy a kölcsönszerződés forintosítását követően kiegyenlítették volna a tartozásukat, vagy jelentősen lecsökkentették volna annak összegét. Ebből az állapítható meg, hogy a felpereseknek

jelentős összegű hátralékos tartozása állt fenn a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondásának időpontjában, amely tartozás megfizetésére az alperesek több alkalommal is felszólították a felpereseket. Így a felperesek szerződésszegése súlyosnak tekinthető, és lehetőségük volt arra, hogy elhárítsák a súlyos szerződésszegésük számukra hátrányos következményeit, a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondását. Erre figyelemmel az alperesek jogszerűen mondták fel azonnali hatállyal a kölcsönszerződést, és a felmondás a Ptk. 321. § (1) bekezdése alapján megszüntette a kölcsönszerződést.

- [28] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. Az előterjesztett kereseti kérelmekre figyelemmel 7.686.940 forint volt a per tárgyának értéke és a kereseti illeték alapja. Ehhez képest a kereseti illeték összege 461.200 forint, ezért az ítéltábla erre az összegre szállította le a felperesek által az államnak külön felhívásra egyetemlegesen fizetendő kereseti illetéket.
- [29] A felperesek által előterjesztett, de később fenn nem tartott fellebbezési kérelmekre tekintettel a másodfokú eljárásban is 7.686.940 forint volt a pertárgyérték. A Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező felpereseket a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség, az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján pedig a felperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2020. június 18.

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

dr. Lente Sándor s.k.
előadó bíró

dr. Csóka István s.k.
bíró